

УДК 342.951

Олександр Олександрович АВДЄЄВ

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4203-8165>

Олексій Валерійович САЛМАНОВ

Кандидат юридичних наук, викладач кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9421-5085>

УЧАСТЬ КІНОЛОГІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ У КОНТРОЛІ ЗА НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ЗБРОЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРЕСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Майбутнє незалежної, демократичної та правової держави в значній мірі обумовлене публічним порядком та безпекою, суб'єктом реалізації яких є держава, діяльність якої, перш за все, повинна бути спрямована на забезпечення умов, необхідних для нормального розвитку особистості, інтересів, потреб, тощо, з одного боку, та до нормативних вимог у галузі забезпечення прав людини – з іншого. Від якості контролю держави залежить не тільки динаміка соціально-економічного розвитку країни, життєвий рівень населення, стан правопорядку і моральності, але й місце України у світовій спільноті.

На теперішній час, через тривалість Антитерористичної операції(далі АТО) існує потреба в глибокому аналізі всіх закономірностей незаконного обігу зброї, розробці більш жорстких заходів боротьби із цим явищем, зокрема стосовно контролю за її нелегальним обігом та обов'язкового застосування службових собак як одного з елементів контролю.

Питання, пов'язані з незаконним придбанням, носінням і зберіганням зброї, її застосуванням, є предметом дискусій як практиків, так і науковців, що зумовлено характером і ступенем суспільної небезпеки злочинів, пов'язаних із

незаконним обігом вогнепальної зброї та її незаконного переміщення в межах України.

Незаконне зберігання зброї, боєприпасів, вибухівки, торгівля незаконною зброєю визнаються проблемою світового масштабу. На нашу думку, саме ефективний контроль за незаконним обігом зброї й боєприпасів з використанням кінологічних служб є одним із нагальних пріоритетів для більшості регіонів, а під час АТО це питання потребує рішучих дій, щодо його вирішення.

На нашу думку, значна кількість нелегалізованої зброї в населення є наслідком воєнного конфлікту, звідки зброя майже безконтрольно потрапляє в мирні міста України, але в місцях роботи кінологічних підрозділів ймовірність незаконного переміщення зброї значно нижча.

Підкріплюючи практикою, наведемо приклад: службова собака, оглядаючи вміст вантажного автомобіля поштового перевізника, виявила пакунок, який містив гранату Ф-1, дві гранати РГД-5 і 50 патронів калібру 7,62 мм. Одиниці зброї були заховані у використані консервні банки [1] див. малюнок.

Крім того, велика кількість вимушених переселенців із тимчасово окупованих територій і зони проведення АТО, демобілізованих осіб, поширення бідності серед внутрішньо переміщених осіб, проблеми безробіття

та інші чинники сприяють поширенню незаконної зброї на всій території нашої держави. Уважаємо, що це є реальною й серйозною загрозою для суспільства. Варто зауважити, що особи демобілізовані не проходять контроль, та не мають достатнього рівня соціалізації, через загострення проблем зайнятості жителів відбувається диференціація за рівнем доходів, якості життя, та як наслідок незаконний обіг зброї.

Підводячи підсумок можемо стверджувати що службові собаки є одним з надійних інструментів в здійсненні митного контролю для боротьби з незаконним обігом зброї, боєприпасів і вибухових речовин а ефективна система професійної підготовки кінологічних команд є передумовою зниження загальної кількості злочинів, скоєних із застосуванням вогнепальної зброї не лише в прикордонній місцевості, а й загалом на території нашої країни. Для запобігання таким випадкам співробітникам органів внутрішніх справ варто концентрувати свої зусилля на отриманні оперативно-розшукової інформації про кримінальні структури та окремих осіб, які займаються незаконним обігом зброї, а також її незаконним перевезенням з зони АТО та зміцненню кінологічного потенціалу своїх підрозділів.

Список бібліографічних посилань

1. Метт Шредер і Олена Шумська / Нелегальний обіг боєприпасів в Україні // сайт. URL: <http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/U-Reports/SAS-Report-Illicit-Ammunition-Ukraine-UKR.pdf> (дата звернення: 22.09.2021).